

2.3.3 PORADENSKÝ SYSTÉM A SOUČASNÁ LEGISLATIVA Z HLEDISKA PODPORY VZDĚLÁVÁNÍ U SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH

Novela školského zákona s platností od 1. září 2016 zavedla nový pojem **podpůrná opatření** (dále jen PO) určená dětem, žákům a studentům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), která definuje nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáků. Novela dále specifikuje podmínky aplikace PO v praxi školy a další informace v oblasti vzdělávání žáků se SVP.

Jelikož dítě/žák se sluchovým postižením spadá do kategorie jedinců se speciálně-vzdělávacími potřebami, upravuje vyhláška 27/2016 Sb. v pozdějším znění možnosti doporučení podpůrných opatření 1. – 5. stupně v rámci oblastí:

- poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení.
- navržení pedagogické intervence, kdy se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.
- zajištění **speciálně pedagogické intervence** pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními se týká vyučovacích předmětů pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácvik sociální komunikace, zrakové stimulace, sluchové percepce apod.; předměty ustanovuje škola ve školním vzdělávacím programu.



POJMY K ZAPAMATOVÁNÍ

Žák se speciálně-vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření. Individuálně vzdělávací plán. Pedagogická intervence. Speciálně pedagogická intervence. Asistent pedagoga. Tlumočník.

Pokud se budete chtít dozvědět více o koncepcích, přístupech ve výchově a vzdělávání sluchově postižených a inkluzivním vzdělávání sluchově postižených, můžete si prostudovat další doporučenou literaturu:



DALŠÍ ZDROJE

EVANS, L. *Totální komunikace. Struktura a strategie*. Hradec Králové: Pedagogické centrum, 2001.

HOLMANOVÁ, J. *Raná péče o dítě se sluchovým postižením*. Praha. Septima, 2002.

GÜNTHER, K. B. *Bilingvální vzdělávání neslyšících žáků základní školy*. Praha: MŠMT, 2000.

POTMĚŠIL, M. *Sluchově postižení a sebereflexe*. 1. vydání. Karolinum, Praha. 2007. ISBN 9788024613000.

PROCHÁZKOVÁ, V., VYSUČEK, P. *Jak komunikovat s neslyšícím klientem*. 1. vydání. Vzdělávací institut ochrany dětí v Praze. 2007, s. 5. ISBN 978-80-86991-18-4.

VITÁSKOVÁ, K. *Zefektivnění studia a profesního uplatnění handicapovaných studentů na vysokých školách*. Olomouc. Univerzita Palackého, 2003.

Legislativa: zákon č. 561/2004 Sb. (472/2011 Sb.); vyhláška č. 72/2005 Sb. (116/2011 Sb.); vyhláška č. 73/2005 Sb. (147/2011 Sb.)

KONTROLNÍ OTÁZKY



1. Čím bylo významné období po milánském kongresu?
 2. Co znamená bilingvální přístup ve vzdělávání sluchově postižených?
 3. Co představuje totální komunikace?
 4. Jmenujte typy škol pro sluchově postižené. Myslíte si, že sluchově postižení mají dostatečnou nabídku profesí a studijních oborů?
 5. Zamyslete se a odpovězte na otázku: mohou sluchově postižení jedinci po studiu nalézt adekvátní pracovní uplatnění?
 6. Které služby nabízí sluchově postiženým poradenský systém v současnosti?
-

SHRNUTÍ KAPITOLY



V průběhu vývoje společností docházelo i k vývoji a změnám v přístupech a názorech na výchovu a vzdělávání osob se sluchovým postižením. Docházelo ke střetům mezi zastánci německé a francouzské metody. Vyvrcholením těchto neshod byl milánský kongres, který uvolnil vztahy a byla do výchovy a vzdělávání sluchově postižených zařazována kombinovaná výuka (znakový jazyk, prstová abeceda, orální forma výuky).

V současnosti jsou akceptovány formy komunikace ve výchově a vzdělávání sluchově postižených, které se uplatňují podle jejich práv a nejvhodnější volby komunikační cesty s cílem dosažení funkčních interakcí a pochopení v komunikačním procesu.

Mezi současné koncepce výchovy a vzdělávání sluchově postižených řadíme: orální přístup, totální komunikaci a bilingvální přístup, které jsou výběrově uplatňovány na školách pro sluchově postižené v nepřímém, primárním, sekundárním a terciálním vzdělávání.

Podpora dětí/žáků, studentů je v českých zemích zajišťována formou poradenských institucí (střediska rané péče, speciálněpedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny), která se snaží poskytovat služby a aktivity pro jedince se zdravotním postižením, vedoucí ke zlepšení jejich výchovně-vzdělávacích a studijních podmínek.